

جایگاه معماری پایداری در بازارهای سنتی مناطق گرم و خشک

حسین مهدوی پور

دکترای معماری

استادیار دانشکده هنر و معماری دانشگاه یزد

Hmahdavi@yazd.ac.ir

معین مرادی

دانشجو کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد

رفسنجان و عضو باشگاه پژوهشگران جوان بزم

Moein Moradi1366@gmail.com

محسن قاسمی

دانشجو دکترای معماری، عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد بزم

Mgh1392@yahoo.com

چکیده

این پژوهش سعی بر آن دارد عوامل مؤثر بر پایداری بازارهای سنتی شهرهای گرم و خشک ایران را مورد بررسی قرار دهد. بازارهای سنتی در مناطق گرم و خشک، همواره نقش محوری در ایجاد آسایش و آرامش اقلیمی را با توجه به همساز شدن با شهرهای ایران بر عهده داشته‌اند. لیکن در دهه‌های اخیر تحولات پر شتاب اقتصادی و اجتماعی، فرهنگی و تکنیکی جدید، تغییرات شگرفی در کارکرد و فضای کالبدی بازارهای سنتی پدید آورده است. در این روند در تقابل و تعامل میان نیازهای جدید، در تغییر کارکرد و شکل کالبدی بازار سنتی (با محدودیت در پذیرش کارکردهای جدید)، تناقضاتی به وجود آمده که هم به لحاظ کالبدی و هم به لحاظ کارکردی تغییراتی (اختلالی) در توسعه و روند پایدار بازارها ایجاد نموده است. در این نوشتار سعی بر آن است تا با بررسی تحولات کارکردی و کالبدی ایجاد شده در این فرآورده‌ی با ارزش معماری ایران و شناخت عوامل آسیب‌رسان بر پایداری این بناها در جهت عدم صرفه‌جویی انرژی عوامل فرمی بازشناسایی شود و راهکارهایی در جهت بهبود و احیاء کالبد و کارکرد بازارهای سنتی این مناطق از ایران ارائه شود. روش تحقیق در این پژوهش نوعی روش اسنادی (تحلیل اسناد بر اساس متون، نقشه‌ها و تصاویر) می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: بازارهای سنتی، تحولات کارکردی و کالبدی، توسعه پایدار، عوامل آسیب‌رسان، مناطق گرم و خشک.